Lieta Nr. C68540417
Lietas arhīva Nr. C-2062-18/27
ECLI:LV:RPPT:2018:0202.C68540417.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2018. gada 2. februārī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa
tiesnese L. Leja
rakstveida procesā izskatīja civillietu vienkāršotās procedūras lietā Cēsu Pilsētas vidusskola prasībā pret SIA "/Nosaukums/" par parāda piedziņu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

[1] 2017. gada 8. novembrī Cēsu Pilsētas vidusskola (turpmāk – prasītāja) cēlusi Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā maza apmēra prasību pret SIA "/Nosaukums/" (turpmāk – atbildētāja) par parāda piedziņu.

Saskaņā ar 2017. gada 14. decembra grozījumiem Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļā, kuri stājās spēkā 2018. gada 15. janvārī, lietas par maza apmēra prasībām pārsauktas par vienkāršotām procedūras lietām.

[1.1] Prasībā norādīti tālāk minētie apstākļi un argumenti.

2015. gada 7. oktobrī starp prasītāju un atbildētāju noslēgts Līgums Nr. 388 (turpmāk - Līgums), ar kuru atbildētāja apņēmās izgatavot un piegādāt Līguma 1. punktā noteikto preci, par kopējo summu 1790,90 *euro*. Noslēdzot līgumu, atbildētāja atbilstoši līguma 2. punktam preci apņēmās izgatavot un piegādāt 40 darba dienu laikā no apmaksas saņemšanas brīža.

Prasītāja, saskaņā ar līguma 3.1. punktu, 2015. gada 21. oktobrī ir veikusi avansa maksājumu 1790,90 *euro* apmērā, pārskaitot to uz līgumā norādīto norēķinu kontu.

Atbildētāja savas saistības nav izpildījusi, proti, līgumā noteiktajā termiņā nav izgatavojusi un piegādājusi Līguma 1. punktā noteikto preci.

Prasītāja 2016. gada 16. martā nosūtīja atbildētājai pretenziju, kurā lūdza atbildētāju izgatavot un piegādāt pasūtīto preci, vai atmaksāt prasītājai tās veikto samaksu. Pretenzija tika saņemta atpakaļ ar norādi – adresāts neatrodas norādītajā adresē.

2017. gada 5. oktobrī prasītāja atkārtoti nosūtīja atbildētājai pretenziju par parāda piespiedu piedziņu ar brīdinājumu, norādot, ka gadījumā, ja saistības netiks izpildītas līdz 2017. gada 31. janvārim, prasītāja vērsīsies tiesā. Pretenzija tika saņemta atpakaļ ar norādi, ka adresāts nav zināms.

[1.2] Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1779., 1785., 1811., 1812. un 1838. pantu.

[1.3] Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas parādu 1790,90 *euro*, līgumsodu 89,55 *euro*, kā arī prasītājas samaksātos tiesāšanās izdevumus.

[2] Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētājas rakstveida paskaidrojumi tiesā nav saņemti. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrajai daļai paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā (..).

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa noteic, ka ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26} pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu (..). Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Tā kā puses nav izteikušas lūgumu lietu iztiesāt tiesas sēdē un tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt sēdē, lieta atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmajai daļai izskatāma rakstveida procesā, paziņojot pusēm datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Pusēm 2018. gada 8. janvārī nosūtīts paziņojums par to, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un nolēmuma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā 2018. gada 2. februārī, līdz ar to tiesa atzīst par iespējamu lietu izskatīt rakstveida procesā.

M o t ī v u d a ļ a

[3] Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā ar tiesību normām, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma tālāk norādīto apsvērumu dēļ.

[4] Civillikuma 1402. pantā noteikts, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Atbilstoši Civillikuma 1511. pantam, līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Savukārt raksturojot šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē, līgums ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401.p.). Civillikuma 1474. panta pirmā daļa noteic, ka darījuma dalībnieki darījumu var noslēgt arī apmierinoties ar mutisku vienošanos.

2015. gada 7. oktobrī starp pusēm noslēgts Līgums Nr. 388 par mēbeļu izgatavošanu un piegādi, vienojoties par kopējo pakalpojuma cenu 1790,90 *euro* (*lietas 10. lapa*).

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka starp pusēm noslēgts tiesisks darījums, un prasītājai ir prasījuma tiesības pret atbildētāju.

[4.1] Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas parādu 1790,90 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Civillikuma 1590. pants nosaka, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesības par līguma izpildīšanu.

Lietā nodibināts, ka prasītāja atbilstoši Līguma 3.1. punkta nosacījumiem ir veikusi avansa maksājumu 1790,90 *euro* apmērā, ko apliecina AS "Swedbank" 2015. gada 21. oktobra maksājuma uzdevums Nr. 6780 (*lietas 11. lapa*).

Saskaņā ar Civillikuma 1425. pantu, katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu.

Prasītājs 2016. gada 16. martā nosūtīja atbildētājai brīdinājumu lūdzot atbildētāju izpildīt no līguma izrietošās saistības. Tāpat prasītāja 2017. gada 5. oktobrī nosūtījusi atbildētājai pretenzijas par saistību izpildi un parāda piedziņu, lūdzot samaksāt parādu līdz 2017. gada 15. oktobrim, vienlaicīgi

informējot atbildētāju, ka parāda nesamaksāšanas gadījumā prasītāja vērsīsies tiesā.

Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96. panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Lietā konstatēts, ka atbildētāja nav izmantojusi savas Civilprocesa likuma 74. pantā paredzētās tiesības, proti, nav sniegusi rakstveida paskaidrojumus, nav cēlusi iebildumus pret prasību, nav apstrīdējusi prasības pieteikumā minētos faktus, kā arī nav tiesā iesniegusi pierādījumus, ka būtu veikta parāda samaksa. No tā secināms, ka atbildētājai nav pamatotu iebildumu pret prasību. Tādējādi tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas prasības pieteikumā norādītos apstākļus – faktu, ka atbildētāja nav izpildījusi no līguma izrietošās saistības – izgatavojusi un piegādājusi mēbeles. Līdz ar to atzīstams, ka prasības pieteikumā norādītos apstākļus apstiprina lietā iesniegtie rakstveida pierādījumi un prasītāja ir pierādījusi savu tiesību pēc prasījuma.

Lietā nav nodibināti apstākļi, kas apstiprinātu, ka atbildētāja būtu izpildījusi savas no līguma izrietošās saistības. Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka prasītājas prasījums par parāda piedziņu 1790,90 *euro* apmērā ir pamatots un apmierināms

[4.2] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas līgumsodu 89,55 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1716. pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpilda vai neizpildītu pienācīgi. Minētā panta 3. punkts noteic, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Savukārt Civillikuma 1652. panta 3. punkts noteic, ka parādnieka nokavējums iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai ar līgumu.

Līguma 2. punkts noteic, ka izpildītājs (*atbildētāja*) apņemas izgatavot līguma priekšmetu 40 (četrdesmit) darba dienu laikā no apmaksas saņemšanas brīža. Lietā nodibināts, ka apmaksa veikta 2015. gada 21. oktobrī, no kā izriet, ka atbildētājai no līguma izrietošo saistību izpildes termiņš iestājās 2015. gada 17. decembrī (*40 darba diena pēc rēķina apmaksa*).

Saskaņā ar Līguma 4.4. punktu par līguma punktā Nr. 2 noteiktā termiņa pārsniegšanu, izpildītājs maksā pasūtītājam līgumsodu 0,05 % apmērā no līguma summas par katru nokavēto darba dienu, bet ne vairāk kā 5 % kopējās līguma summas.

Pārbaudot prasītājas līgumsoda aprēķinu, tiesa konstatē, ka prasītāja līgumsodu ir aprēķinājusi 5 % apmērā no kopējās līguma summas 1790,90 *euro*, t.i., 89,55 *euro*.

Saskaņā ar Civillikuma 1717. panta otro daļu līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei. Tātad tas neizslēdz līgumsoda apmēra vērtēšanu, ievērojot Civillikuma 1. pantā noteikto labas ticības principu un samērīguma principu. Uz šādu tiesas pienākumu norādīts judikatūrā (*sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2008. gada 14. maija spriedumu lietā Nr. SKC-212/2008*).

Judikatūrā atzīts, ka jautājums par līgumsoda apmēru izlemjams tiesas ieskatā saskaņā ar Civillikuma 5. pantā noteikto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem (*sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 14.maija spriedumu lietā Nr.SKC-212/2008, 2009. gada 20. maija spriedumu lietā Nr. SKC- 161/2009*). Līgumsodam ir akcesoras saistības raksturs un, neraugoties uz Civillikuma 1587. panta kategorismu, arī tā piemērošanai var būt izņēmumi. Gadījumos, kad no lietas apstākļiem secināms, ka līgumsods pēc tā apmēra, salīdzinot ar iespējamiem pārkāpuma izraisītajiem zaudējumiem, veic galvenokārt sodīšanas funkciju, tā piemērošana vērtējama atbilstoši vispārējiem sodīšanas rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanas principiem, tostarp soda samērīguma un taisnīguma principiem.

Tiesa atzīst, ka līgumsods aprēķināts atbilstoši Līguma 4.4. punkta nosacījumiem, proti, 5 % apmērā no pamatparāda summas, līdz ar to tas ir samērīgs un līgumsodam nav sodošs raksturs.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka prasījums par līgumsoda piedziņu ir apmierināms un no atbildētājas par labu prasītājai ir piedzenams līgumsods 89,55 *euro* apmērā.

[4.3] Civilprocesa likuma 195. pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā cita starpā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru. Atbilstoši Civillikuma 1763. panta 1. punktam nosakāms, ka procentu pieaugums apstājas, kad nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis aizdevuma summas lielumu. Civillikuma 1765. panta ceturtā daļa noteic, ka procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla. Bet, ja noliktajā termiņā nesamaksā procentus vismaz par gadu, tad pēc kreditora pieprasījuma par viņam pienākošos procentu summu aprēķina likumiskos procentus par minēto termiņu.

Saskaņā ar Civillikuma 1765. panta un Civilprocesa likuma 195. panta nosacījumiem prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos 6 % (seši no simta gadā) no piedzītā, bet nenomaksātā parāda 1790,90 *euro* summas, ievērojot Civillikuma 1763. panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu. Tādējādi procentu pieaugums apstājas, kad to daudzums sasniegs nesamaksātā parāda apmēru.

[5] Civilprocesa likuma 41. panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Iesniedzot prasību, prasītāja samaksājusi valsts nodevu 282,07 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 *euro* apmērā.

Tiesas apmierināto prasījumu apmērs šajā lietā ir 1880,45 *euro*. Līdz ar to atbilstoši Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta „a" apakšpunktam no atbildētājas par labu prasītājai piedzenama prasītājas samaksātā valsts nodeva 282,07 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,20 *euro* apmērā, pavisam kopā 285,27 *euro*.

[6] Ņemot vērā prasības raksturu un piedzenamās summas apmēru, tiesa atzīst par pamatotu noteikt, ka spriedums labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmās daļas nosacījumiem.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 92.-97., 189.-193., 195., 204.[1] un 250.[25] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt Cēsu Pilsētas vidusskolas prasību par parāda piedziņu.

Piedzīt no SIA "/Nosaukums/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, par labu Cēsu Pilsētas vidusskolai, vienotais reģistrācijas numurs 90000031048, parādu 1790,90 *euro*, līgumsodu 89,55 *euro* un tiesāšanās izdevumus 285,27 *euro*, pavisam kopā 2165,72 *euro* (divus tūkstošus vienu simtu sešdesmit piecus *euro* 72 centus).

Piedzītie naudas līdzekļi samaksājami ar pārskaitījumu uz Cēsu novada pašvaldības, vienotais reģistrācijas numurs 90000031048, AS "Swedbank" norēķinu kontu Nr. LV51 UNLA 0004 0131 3083 5.

Atzīt Cēsu Pilsētas vidusskolai, vienotais reģistrācijas numurs 90000031048, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no SIA "/Nosaukums/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, likumiskos 6 % gadā no piedzītās, bet nesamaksātās pamatparāda summas, ņemot vērā nosacījumu, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot nesamaksātā pamatparāda apmēru.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sagatavošanas dienas – 2018. gada 2. februāra, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Tiesnese L. Leja